

VI har alle
en KARRIERE

Karriereveiledning av minoritetsspråklige i Nordland

www.karrierenordland.no

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	3
Overordna føringer	3
Karrieresentrene – rolle, ansvar og samarbeid	4
.....	4
Målgruppe og definisjoner	5
Rettigheter, vurdering og godkjenninger på grunn- videregående- og høgskole/universitetsnivå.....	7
<i>Rettigheter og plikter til opplæring i norsk og samfunnskunnskap.....</i>	<i>7</i>
<i>Grunnskole</i>	<i>8</i>
<i>Videregående opplæring</i>	<i>8</i>
<i>Høgskole/universitet</i>	<i>11</i>
Redskaper, metoder og tester til bruk i veiledningen	14
Verktøy og ressurser til bruk i opplæring	15
Nyttige linker	18
Kontaktinfo.....	19
Vedlegg.....	20

Innledning

Dette er en Guide spesielt utarbeidet for karrieresentrene i Nordland til hjelp i veiledningen av minoritetsspråklige brukergrupper og er ett av tiltakene i "Tilflyttingsprosjekt" i fylkeskommune. Målet er at den skal fungere som et praktisk oppslagsverktøy i det daglige arbeidet på karrieresentrene. Den kan også være et nyttig redskap for andre som jobber med minoritetsspråklige. Guiden er bygd opp med linker direkte til eksterne kilder.

Karriereveiledning i en tidlig fase vil kunne bidra til at den enkelte innvandrere foretar mer informerte valg og kan nyttiggjøre seg offentlige tjenester. For å komme inn på arbeidsmarkedet er det viktig å få norskkunnskaper, bli kjent med det norske samfunnet, få vurdert medbrakt kompetanse fra hjemlandet og komplettere eller ta ny utdanning.

Karrieresentrene i Nordland i samarbeid med andre etater er viktige aktører for å utvikle systematisk samarbeid og tilby et godt karriereveiledningstilbud for minoritetsspråklige. Det er en målsetting å få til et systematisk samarbeid mellom aktørene på feltet for å sikre et godt karriereveilednings- og opplæringstilbud for de som trenger dette.

Karrieresenteret Ofoten er ansvarlig for oppdatering av guiden.

Overordna føringer

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet:

Handlingsplan 2013 – 2016 *"Vi trenger innvandrernes kompetanse"*

http://www.regjeringen.no/upload/BLD/IMA/Handlingsplaner/Handlingsplan_innvandrernes_kompetanse.pdf

Nordland fylkeskommune:

Fylkesplan for Nordland 2013 – 2025. *"Mitt Nordland – mi framtid"*

<http://www.nfk.no/Filnedlasting.aspx?Mid1=143&FilId=21940>

Samarbeidsavtale Nordland fylkeskommune, NAV, IMDI og KS

Det er Inngått samarbeidsavtale angående felles mål i arbeidsmarkeds- og utdanningspolitikken for minoritetsspråklige

[Se vedlegg 1- samarbeidsavtale mellom IMDI, NAV, NFK og KS](#)

«Tilflytting og rekruttering fra utlandet»

Et prosjekt mellom kommunal og regionaldepartementet og Nordland fylkeskommune.

FT-sak 042-2013 *«Tilflytting og rekruttering - strategi for videre arbeid»*

http://www.nfk.no/innsyn.aspx?response=journalpost_detaljer&journalpostid=2012030970&scripturi=/innsyn.aspx&skin=infolink&Mid1=133&Mid2=1142&

Karrieresentrene – rolle, ansvar og samarbeid

Mål, verdigrunnlag og innhold i tjenesten er forankret i "Kvalitetssystem for karrieresentrene i Nordland".

<http://sfkss.nfk.no/ek/start.aspx?ID=EK&Main=1> (passordbeskyttet)

<https://connect.uninett.no/guide/>

Karrieresenterets ansvar og rolle er å:

- Bidra til at minoritetsspråklige får karriereveiledning i en tidlig fase
- Ha oversikt over aktuelle samarbeidsinstanser
- Ta initiativ til samarbeid i egen region, utvikle gode samarbeidsrutiner og avklare roller med aktuelle instanser
- Sikre medbestemmelse, ved bruk av godkjent tolk i de tilfeller det er nødvendig
- Ha oversikt over utdanningsaktører og kunne veilede den enkelte som har et opplæringsbehov
- Ha kunnskap om ulike kulturer og spesielle forhold som påvirker veiledningssituasjonen
- Ha kunnskaper om utdanningssystemer i andre land
- Ha oversikt over godkjente translatører og kunne veilede i forbindelse med oversetting av attester
- Ha oversikt over godkjenningsaktører og kunne veilede brukerne i forhold til godkjenning av kompetanse fra sitt hjemland

Aktuelle samarbeidsaktører:

- Lokalt NAV kontor, flyktningetjenesten
- Videregående skole/OPUS/studieverksted
- Kommunene ved grunnskoleopplæring for flyktninger
- Studiesentre
- Asylmottak, HERO Norge
- IMDI (Integrerings- og mangfolddirektoratet)
- Frivillighetssentraler og frivillige organisasjoner

Målgruppe og definisjoner

Minoritetsspråklig

Mennesker med minoritetsspråklig bakgrunn defineres som mennesker med et annet morsmål enn befolkningen i det landet de har kommet til. Begrepet "minoritetsspråklig" brukes synonymt med begrepet "innvandrere" jfr. Statistisk sentralbyrå.

Innvandrere

Førstegenerasjons innvandrere er personer født i utlandet av foreldre som er født i utlandet.

Andre generasjons innvandrere er personer som er født i Norge av utenlandsfødte foreldre. St.meld. nr. 17 (1996-97) definerer barn av innvandrere, født og oppvokst i Norge som «personer med innvandringsbakgrunn». Til sammenlikning blir kategorien «innvandrere» brukt som betegnelse på personer som er født i utlandet, fast bosatt i Norge, og som har utenlandsfødte foreldre.

Flyktning

En flyktning er en person som har flyktet fra sitt hjemland og frykter for forfølgelse på grunn av rase, religion, nasjonalitet, politisk oppfatning eller tilhørighet til en bestemt sosial gruppe. Personen som flykter må ha krysset en internasjonal landegrense for å få beskyttelse.

Asylsøker

Person som på egen hånd og uanmeldt ber myndighetene om beskyttelse og anerkjennelse som flyktning. Personen kalles asylsøker inntil søknaden er avgjort.

Arbeidsinnvandrere

Arbeidsinnvandrere har arbeid som grunnlag for oppholdet, mens andre innvandrere har familietilknytning, behov for beskyttelse, humanitære forhold eller utdanning som grunnlag. Innvandrere er i statistisk sammenheng personer som er født i utlandet, har to utenlandskfødte foreldre og er bosatt i Norge. De har tillatelse til å være i landet i minst seks måneder og blir registrert som innflyttet i folkeregisteret. Personer som er født i Norge, regnes ikke som innvandrere selv om foreldrene er født i utlandet.

Familieinnvandring

Familieinnvandring vil si at en utlending får oppholdstillatelse på grunnlag av sin familietilknytning til en person som er bosatt eller som skal bosette seg i Norge.

<http://www.une.no/no/sakstyper/Familieinnvandring/>

Migrasjon

Betegnelse på alle former for flytting eller vandring over landegrenser, uavhengig av årsak og varighet. Det skilles gjerne mellom frivillig migrasjon, for eksempel arbeidsmigrasjon, og tvungen migrasjon, for eksempel flyktningstrømmer.

Oppholdstillatelse

Utlendinger som vil være i Norge i mer enn tre måneder, må ha oppholdstillatelse. Det finnes forskjellige typer oppholdstillatelser.

<http://www.udi.no/Sentrale-tema/Arbeid-og-opphold/Hvem-kan-soke-om-oppholdstillatelse-til-arbeid-fra-Norge/>

Introduksjonsprogrammet

Introduksjonsordningen er det viktigste virkemiddelet for kvalifisering av nyankomne flyktninger og deres familie. Målet med deltakelse i introduksjonsprogram er å gi grunnleggende ferdigheter i norsk, grunnleggende innsikt i norsk samfunnsliv, samt å forberede for deltakelse i yrkeslivet og/eller utdanning. Fra og med 1. september 2004 gjelder introduksjonsloven som en obligatorisk ordning for alle kommuner.

Personer med følgende oppholdsgrunnlag etter utlendingsloven omfattes av introduksjonsordningen, under forutsetningen at de er nyankomne og at de har behov for grunnleggende kvalifisering:

- asyl
- overføringsflyktninger
- personer med kollektiv beskyttelse i massefluktsituasjon
- personer som er innvilget oppholdstillatelse på humanitært grunnlag etter søknad om asyl
- i tillegg inngår familiemedlemmer til de ovennevnte gruppene.

Ovennevnte grupper har både rett og plikt til å delta i et helårig introduksjonsprogram på fulltid.

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/bld/tema/integrering/introduksjonsordning-for-innvandrere.html?id=504214>

Rettigheter, vurdering og godkjenninger på grunn- videregående- og høgskole/universitetsnivå

Rettigheter og plikter til opplæring i norsk og samfunnskunnskap

Alle utenlandske statsborgere som oppholder seg i Norge lovlig, har et oppholdsgrunnlag regulert i utlendingsretten.

<http://www.imdi.no/no/Introduksjonsordningen/introduksjonsprogram/Opplaring-i-norsk-og-samfunnskunnskap/Rettigheter-og-plikter/>

<http://lovdata.no/lov/2003-07-04-80/§17>

Tabellen fra IMDI viser hvilke grupper som har rett og/eller plikt til opplæring i norsk med samfunnsfag

<http://www.imdi.no/no/Norskopplaering/Rett-og-plikt-til-norskopplaering/Hvem-har-rett-ogeller-plikt-til-opplaering/>

Personkrets	Rett	Plikt	Gratis	Antall timer
1) Personer som har fått asyl, personer med opphold på humanitært grunnlag og familiegjenforente med disse gruppene og de med kollektivt beskyttelse, 16–55 år.	Ja	Ja	Ja	600 timer (550 timer norsk og 50 timer samfunnskunnskap). Ved behov opp til 2400 norsktimer i tillegg. For de som har fått tillatelse før 1. januar 2012 er omfanget 300 timer (250 timer norsk og 50 timer samfunnskunnskap). Ved behov opp til 2 700 norsktimer i tillegg.
2) Familiegjenforente med norske og nordiske borgere bosatt i Norge, 16–55 år.	Ja	Ja	Ja	
3) Personer fra gruppe 1) eller 2) i alderen 55–67 år.	Ja	Nei	Ja	
4) Arbeidsinnvandrere utenfor EØS-/EFTA- regelverket, 16–55 år.	Nei	Ja	Nei	300 timer (250 timer norsk og 50 timer samfunnskunnskap)

Grunnskole

§ 4A-1. Rett til grunnskoleopplæring for voksne

De som er over opplæringspliktig alder, og som trenger grunnskoleopplæring, har rett til opplæring, hvis de ikke har rett til videregående opplæring.

<http://lovdata.no/lov/1998-07-17-61/§2-1>

Realkompetansevurdering mot norsk grunnskole

Realkompetansevurdering ble introdusert i grunnskolen i opplæringslova i august 2009. I forskrift til opplæringslova §6-13 er dette beskrevet. Det er kommunenes ansvar å vurdere om personer har tilsvarende realkompetanse, dersom de ikke kan dokumentere gjennomført allmenn grunnopplæring i minst 9 år fra hjemlandet.

<http://lovdata.no/forskrift/2006-06-23-724/§4-13>

Mer informasjon om realkompetansevurdering i grunnskole finnes også på nettsidene til Utdanningsdirektoratet.

<http://www.udir.no/Regelverk/Tolkning-av-regelverket/Voksne/Realkompetansevurdering-av-voksne-i-grunnskolen/>

Nordland fylkeskommune har utviklet en brevmal og arbeidsbeskrivelse som skal benyttes ved mottak av søknader som ikke kan behandles på grunn av manglende dokumentasjon på grunnopplæring.

Arbeidsbeskrivelsen for behandling av søknad om videregående opplæring for voksne og realkompetansevurdering vil bli oppdatert i forhold til forskriftsendringen. Følgende prosedyre gjelder inntil oppdateringen er klar:

- Brev sendes til søkere som ikke kan dokumentere minimum 9 årig grunnskoleopplæring fra hjemlandet
- Kopi av brevet sendes til søkerens bostedskommune
- Brev scannes og sendes på e-post til siv.tone.slettbakk@nfk.no som vil laste det opp i søkerens dokumentkatalog i Vigo Voksen
- Skriv et notat i søkerens samtalefane i Vigo Voksen om at dette er gjort
- Flytt søkeren til linje for avbrutte kandidater

Brevmalen er lagt på It's learning under "Rutiner", skal etter hvert legges over i Kvalitetssystemet. På It's learning er det også lagt et samledokument som oppdateres etter hvert som rutinene i Vigo Voksen endres.

Videregående opplæring

§ 4A-3. Rett til videregående opplæring for voksne

Voksne som har fullført grunnskolen eller tilsvarende, men som ikke har fullført videregående opplæring, har etter søknad rett til videregående opplæring fra og med det året de fyller 25 år.

<http://lovdata.no/lov/1998-07-17-61/§4a-3>

Informasjon fra Nordland fylkeskommune ang. vilkår for inntak til videregående opplæring for minoritetsspråklige, hjemlet i kapittel 6 i forskrift til opplæringsloven.

<http://www.nfk.no/artikkel.aspx?MId1=2247&AId=12262>

Vurdering av realkompetanse og godkjenning av utenlandsk utdanning på videregående skoles nivå

Realkompetanse og utenlandsk utdanning vurderes mot krav til teori og praksis til fagbrev eller annen yrkeskompetanse. Personen søker vigo. Vurdering gjennomføres av fagkonsulenter i Nordland fylkeskommune. Karrieresentrene bistår søker og sender dokumentasjon elektronisk til fagkonsulenten.

<http://sfks.nfk.no/EKWebNY/docs/pub/dok01356.htm>

Vurdering mot generell studiekompetanse gjøres av Samordna opptak. Karrieresentrene vurderer behovet for å få forhåndsvurdering av Samordna opptak og bistår søker med utfylling av skjema.

http://www.samordnaopptak.no/info/utenlandsk_ utdanning/forhandsvurdering/forhandsvurdering/index.html

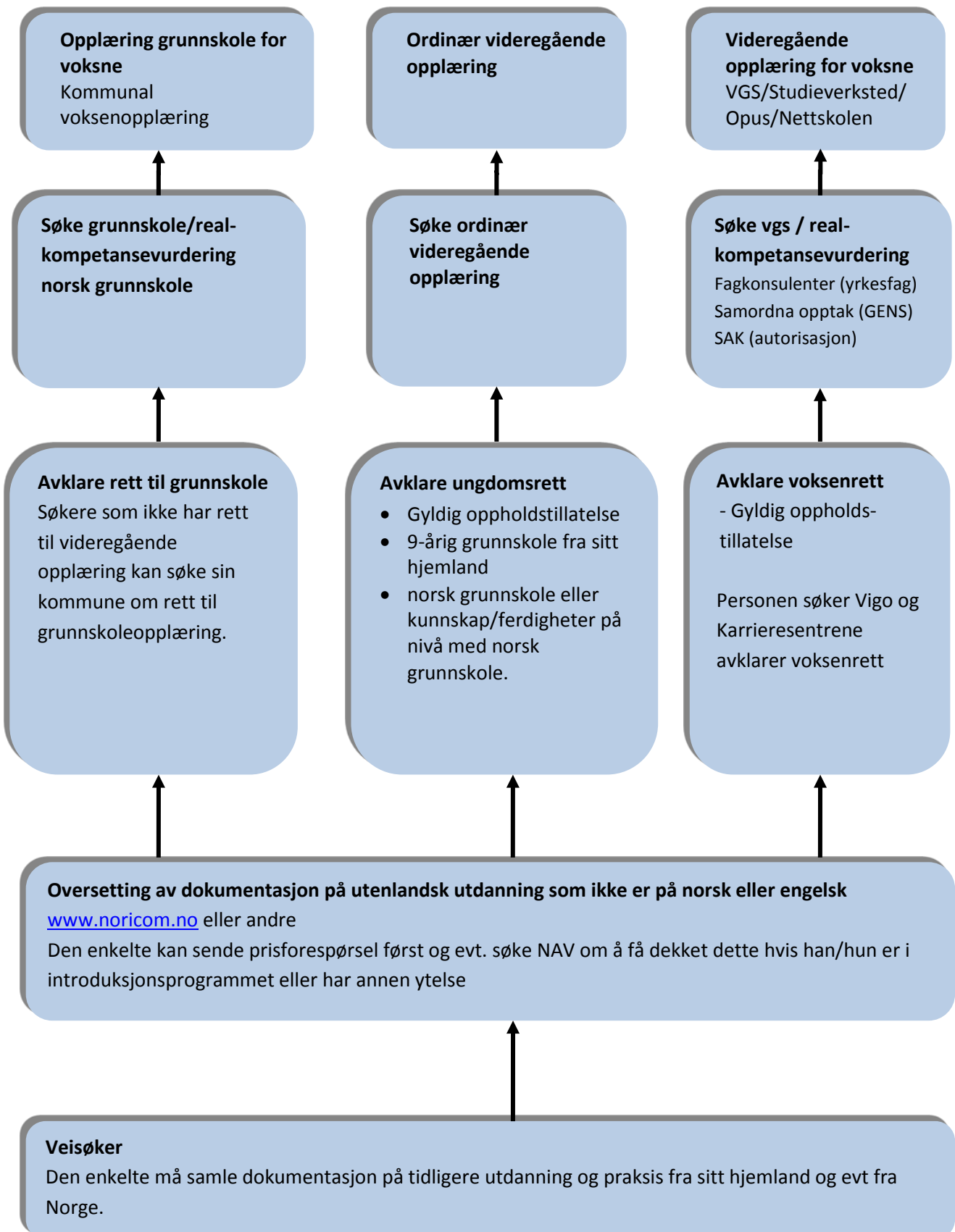
Statens Autorisasjonskontor for helsepersonell (SAK)

SAK er autorisasjonsmyndighet for yrkesgrupper som er underlagt krav til autorisasjon og lisens i lov om helsepersonell.

<http://www.sak.no/sites/SAK/Sider/default.aspx>

Illustrasjonen på neste side visualiserer hvilke avklaringer og tiltak som må gjøres i forhold til rettigheter og godkjenningsordninger før opplæringstilbud mot grunnskole- og videregående igangsettes.

**Illustrasjon over rettigheter, godkjenningsordninger og opplæringstilbud mot
grunnskole- og videregående opplæring**

Høgskole/universitet

Vurdering og godkjenning av utenlandsk høyere utdanning

Det er flere måter å få godkjent utenlandsk høyere utdanning i Norge på:

- NOKUT's generelle godkjenning. Godkjenning av grad: antall studiepoeng, bachelor, mastergrad m.m.
- Faglig godkjenning
- Autorisasjon eller lisens for å utøve et lovregulert yrke.

NOKUT (Nasjonalt kompetansesenter for utenlandsk utdanning)

Er nasjonalt kompetansesenter for utenlandsk utdanning. Nokut bidrar til at personer med utenlandsk utdanning får vurdert sin kompetanse opp mot norsk utdanning. De skal også bidra til at arbeidsgivere og læresteder får korrekt informasjon om utenlandsk kompetanse.

For mer informasjon:

<http://www.nokut.no/no/Om-NOKUT/Hva-gjør-NOKUT/NOKUTs-arbeid-med-utenlandsk-utdanning/>

På Nokut sine sider finner du en oversikt over hvilke yrker som krever godkjenning.

<http://www.nokut.no/no/Arbeidssøker/Hvordan-fa-godkjent-utdanning-eller-yrkeskvalifikasjoner-fra-utlandet/Godkjenning-for-lovregulerte-yrker/>

Utvalg av godkjenningssenheter:

- Utdanningsdirektoratet har ansvaret for godkjenning av lærer i grunnskole, videregående skole eller styrer/barnehagelærer .
<http://www.udir.no/Regelverk/Utenlandske-yrkeskvalifikasjoner/>
- Statens Autorisasjonskontor for Helsepersonell (SAK) har ansvaret for autorisasjon til regulerte yrker i helsesektoren. Det er 29 yrkesgrupper i det norske helsevesenet som er lovregulert.
<http://www.sak.no/sites/SAK/Sider/default.aspx>
- Revisor, regnskapsfører, eiendomsmegler.
Finanstilsynet har ansvaret for godkjenning av statsautorisert revisor, registrert revisor, autorisert revisor, statsautorisert eiendomsmegler og inkassobevillingshaver.
<http://www.finanstilsynet.no/>
- Veterinær
Mattilsynet godkjenner veterinærer, dyrepleier og fiskehelsebiologer.
http://www.mattilsynet.no/dyr_og_dyrehold/dyrehelsepersonell/autorisasjon_og_lisens.276
- Advokat
Tilsynsrådet for advokatvirksomhet har ansvaret for godkjenning av advokater.
<http://tilsynet.no/>
- Sjøfart
Sjøfartsdirektoratet godkjenner flere stillinger i sjøfartssektoren.
<http://www.sjofartsdir.no/>

- Flyger, flytekniker
Luftfartstilsynet har ansvaret for godkjenning av flygere og flyteknikere.
<http://www.luftfartstilsynet.no/>

Godkjenningsordning for personer uten verifiserbar dokumentasjon

NOKUT opprettet i mai 2013 en ny godkjenningsordning for personer uten verifiserbar dokumentasjon.

Henvising til denne ordningen skjer på grunnlag av NOKUTs vedtak om ikke verifiserbar dokumentasjon.

Denne ordningen gjelder for personer som har **utenlandsk høyere utdanning**, dvs. utdanning på universitets- og høyskolenivå, men som ikke kan få utdanningen godkjent på grunn av manglende, mangelfull eller ikke-verifiserbar dokumentasjon.

Søkers kvalifikasjon skal regnes som høyere utdanning i hjemlandet og utdannelsen skal være tatt ved et akkreditert lærested. Studieprogrammet skal være akkreditert.

Graden skal være avsluttet, men unntak kan gjøres i spesielle tilfeller.

Utdanningen det søkes godkjenning av må kunne finnes ved et norsk universitet eller høyskole.

<http://www.nokut.no/no/arbeidssoker/hvordan-fa-godkjent-utdanning-eller-yrkeskvalifikasjoner-fra-utlandet/godkjenning-for-andre-yrker/utdanning-fra-universitethoyskole/godkjenningsordning-for-personer-uten-verifiserbar-dokumentasjon/>

Norsk autorisasjon eller lisens for leger med utdanning fra land utenfor EU/EØS

Leger med grunnutdanning fra land utenfor EØS-området må samtidig med at de sender søknad om norsk autorisasjon/lisens til Statens autorisasjonskontor(SAK), sende dokumentasjon på sin medisinske grunnutdanning til Educational Commission for Foreign Medical Graduates (ECFMG) International Credentials Services (EICS).

ECFMG vil deretter informere SAK om resultatet av verifisering.

<http://www.sak.no/sites/SAK/yrkesgruppe/Sider/lege--med-utdanning-fra-land-utenfor-eueos.aspx#.UzK7da1OXIV>

[Se beskrivelse av prosedyrer for søking om autorisasjon i vedlegg](#) (Vedlegg 2)

Prosedyre for kartlegging av utenlandsk utdanning mot generell studiekompetanse og høyere utdanning

[Se illustrasjon i vedlegg med linker og henvisninger](#) (Vedlegg 3)

1. Den enkelte samler all dokumentasjon fra hjemlandet og eventuelt Norge eller andre land
2. Denne oversettes hvis dokumentasjon ikke er på norsk eller engelsk
3. Det må avklares om det foreligger tilstrekkelig dokumentasjon for å sende til eksempelvis:
 - a. Nokut for generell godkjenning
 - b. Samordna opptak for forhåndsvurdering
 - c. Statens autorisasjonskontor for helsepersonell
 - d. Vurdering mot andre lovregulerte yrker på videregående nivå eller høyskolenivå
4. Informasjon om tester mot generell studiekompetanse i norsk og engelsk
 - a. Test of english as a foreign language [TOEFL](#)
 - b. International English Language Testing System [IELTS](#)
 - c. [Bergenstesten](#) – test i norsk på høyere nivå

Informasjon om utdanning og utdanningssystemene fra de ulike landene finnes blant annet på følgende steder:

Samordna opptak

http://www.samordnaopptak.no/info/utenlandsk_utdanning/

Nokut

<http://www.nokut.no/no/Fakta/Databaser-og-oversikter/NOKUTs-landdatabase/>

GSU-lista – generell studiekompetanse med utenlandsk utdanning

http://www.nokut.no/Documents/NOKUT/Artikkelbibliotek/Utenlandsk_utdanning/GSUlista/GSU_listen_norsk_11_des_2013.pdf

Redskaper, metoder og tester til bruk i veiledningen

Veilederforum

Veilederforum er en nettressurs for karriereveiledere og utdannings- og yrkesrådgivere. Nettstedet har bl.a. utviklet et verktøy for hvordan veilede innvandrere og flyktninger

<http://veilederforum.no/tema/Veiledningsmotet/Fylkesvise%20karrieresentre>

Utdanningssystemet i Norge

[Strukturen i det norske utdanningssystemet \(Se illustrasjon i vedlegg 4\)](#)

Karriereveiledning for flerkulturelle brukergrupper (2009)

Utarbeidet av Mølla kompetansesenter, IMDi, NAV Bærum/Arbeid og Acontus Pedagogisk veiledningstjeneste. Et praktisk redskap i veiledningen med konkrete oppgaver og veiledningsguide til oppgaver

<http://www.imdi.no/Documents/BrosjyrerHefterHaandbok/2karriereveiledningsverktc3b8y.pdf>

Profiler for basisferdigheter på jobben

Kan brukes i karriereveiledning og for å tilpasse opplæring til den enkelte arbeidsplass og kursdeltaker. Profilene beskriver hvordan basisferdigheter er en del av yrkesutøvelsen. De er basert på kompetansemålene til grunnleggende ferdigheter.

<http://www.vox.no/Grunnleggende-ferdigheter/Profiler-for-basisferdigheter/>

Jobpics

Jobpics er et billedbasert interesseverktøy spesielt nyttig for ungdom, voksne med liten erfaring fra arbeidslivet og flerkulturelle med dårlige norskkunnskaper og liten kunnskap om det norske arbeidsmarkedet.

<http://karriereverktoy.no/jobpics/>

Ny i Norge

Praktiske opplysninger fra offentlige etater

<http://www.nynorge.no/>

Tolk

IMDi er nasjonal fagmyndighet for tolking i offentlig sektor og iverksetter tiltak som skal bedre tolkingens kvalitet. Målet er å ivareta rettsikkerhet og likeverd ved språkbarrierer. IMDi har bevillingsansvar for statsautorisasjon av tolker.

Nasjonalt tolkeregister er et register over praktiserende tolkers kvalifikasjoner og driftes av IMDi. Registeret er allment tilgjengelig på Tolkeportalen, en informasjonskanal for brukere av tolk, tolker og alle med interesse for feltet. Portalen inneholder nyheter, informasjon, kunnskap og nyttige linker om tolking i norsk offentlig sektor.
<http://www.tolkeportalen.no/>

Profråd

Profråd er et forskningsbasert karriereverktøy som er utviklet av Oskar Solberg - Ph D, ved NTNU. Gjennom kartlegging og profesjonell veiledning kan veisøkere gjøre et sikrere yrkes- eller utdanningsvalg.
<http://www.profraad.no/index.php?mod=pages&id=108>

Wie

WIE er et arbeidsverktøy som hjelper veisøker å ta bevisste karrierevalg. Det er et nettbasert arbeidsverktøy som veisøker bruker i utforskningsprosesser i samarbeid med veileder.
<http://karriereverktoy.no/wie/>

Verktøy og ressurser til bruk i opplæring

Min vei

Nettbasert begynneropplæring i norsk for unge og voksne innvandrere. Min vei lærer brukeren å forstå, lese, skrive og snakke norsk og om det norske samfunnet. Kurset er delt i tre nivåer; A1, A2 og B1. Veien inn bygger på "Læreplan i norsk og samfunnskunnskap for voksne". Veien inn fører fram til de nasjonale norskprøvene, Norskprøve 2 etter A2 og Norskprøve 3 etter B1
http://minvei.no/read_container/0d8d4fce-775b-445e-9d57-b57e82be0e50

LearnNow og Calst

LearnNow er en gratis norskopplæringsressurs på nett, utviklet av NTNU. Den består av tekster, dialoger, lyd og bilde. LearnNow dekker nivåene A1-A2. Støttespråk er engelsk, polsk og spansk, men ressursen kan fint brukes av deltakere med andre morsmål.
<http://www.ntnu.edu/nowin>

Calst

Calst er en gratis, interaktiv uttaletrener. Den tar hensyn til deltakerens morsmål og gir deltakeren uttaleøvelser som er tilpasset ulikhetene mellom norsk uttale og morsmålsuttalen. Deltakeren kan velge mellom åtte norske dialekter å trene uttale på.
<http://www.ntnu.edu/isl/calst-for-learners>

NowiN

Nybegynnerkurs i Norsk. Gratis. Online. Utviklet av NTNU og bearbeidet av HiN
<http://www.ntnu.edu/nowin>

Migranorsk

Migranorsk er en privat tilbyder av norskopplæring. De tilbyr et interaktivt og nettbasert program som er tilpasset voksne som ønsker å lære norsk språk og om det norske samfunnet.

<http://www.migranorsk.no/>

NorskPluss

NorskPluss er et komplett læremiddel med tekstbøker, arbeidsbøker og en omfattende nettressurs tilpasset Læreplan i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere på spor 1 og 2.

<http://www.kunnskap.no/lm/norskpluss>

Morsmål

Et nettsted for morsmål og tospråklig fagopplæring både fra barnehage, grunnskole og videregående opplæring.

<http://morsmal.no/index.php/no/>

Suggestopedi

Lozanov-metoden (Suggestopedi) er en metode for raskere og mer gledesfylt læring og er mye brukt i opplæringen av minoritetsspråklige. Det er en metode som bygger på kreativitet i en helhetlig sammenheng og som øker menneskers læringspotensial.

Den er utviklet av den kjente hjerneforskeren og psykiateren Georgi Lozanov. Deltakerne bruker musikk, fantasi, humor, rollespill, sanger, spill, dialoger, plakater med grammatiske elementer for å lære.

<http://www.suggestopedi.no/om-suggestopedi/>

Norsk- og samfunnskunnskapsprøver

1. september 2013 ble det innført obligatoriske avsluttende prøver i norsk og i samfunnskunnskap for voksne innvandrere.

<http://www.vox.no/Norsk-og-samfunnskunnskap/Prover/>

Bergenstesten

Er en test i norsk på høyere nivå - en offisiell norskprøve gjennomført av Studieforbundet Folkeuniversitetet. Det danner grunnlag for opptak til universiteter og høyskoler. I tillegg er den påkrevd for å dokumentere norskkunnskaper i mange bransjer, særlig i helsevesenet. Bergenstesten består av en skriftlig og en muntlig del. Begge delene kan tas tre ganger per år.

<http://www.folkeuniversitetet.no/norsk-spraktest/side-id-10068/>

Toefltest – Test of English as a Foreign Language

En papirbasert test som består av fire deler: Listening comprehension, structure and written comprehension, reading comprehension og en Test of Written English (TWE Test). Totalt tar det 4 timer å gjennomføre denne testen.

<http://no.studenttests.com/TOEFL/Norge/>

IELTS - International English Language Testing System

Engelsk språktest som gjennomføres i Bergen, Oslo og Trondheim

https://www.ielts.org//test_centre_search/search_results.aspx?TestCentreSearchSubRegion=013e6271-71e2-4b23-a53e-8b2c565d2e4f

Nyttige linker

Karriereveiledning og opplæring av minoritetsspråklige elever - Et helhetlig system i Levanger

Rapport om bl.a. karriereveiledning og faget utdanningsvalg for minoritetsspråklige.

<http://levanger.vgs.no/Nyheter/Documents/Helhetlig%20system,%20rapport%201.%20juli%202010.pdf>

Inkluderings- og Mangfoldsdirektoratet (IMDi)

IMDi's hjemmeside med oppdatert informasjon om forhold som berører minoritetsspråklige.

<http://www.imdi.no/>

Rapport fra Tilflyttingsprosjektet 2009-2012

«Tilflytting, rekruttering, integrering, utforskning av potensialet for ny bosetting og integrering av innvandrere og andre grupper tilflyttere i utvalgte småsamfunn i Nordland»

<http://www.nfk.no/artikkel.aspx?Mid1=3855&Aid=26669&Back=1>

VOX Nasjonalt fagorgan for kompetansepolitikk

Statistikk og analyse, tilskuddsordninger, internasjonalt arbeid, kurs/konferanser

<http://www.vox.no/>

Arbeidsinnvandring i Norge

Regelverk ang arbeidsinnvandring

<http://www.arbeidstilsynet.no/fakta.html?tid=206810>

<http://www.virke.no/virkehjelperdeg/arbeidsinnvandring/Sider/default.aspx>

En idebanke for inkluderende arbeidsliv

<http://www.idebanken.org/innsikt/inkludering>

Nettbaserte ordbøker for minoritetsspråklige

<http://decentius.hit.uib.no/lexin.html>

NAFO - Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring

<http://nafo.hioa.no/>

NAV - tilbud til arbeidssøkere med innvandrerbakgrunn.

<https://www.nav.no/Arbeid/Arbeidss%C3%B8ker/Innvandrer>

Kontaktinfo

Nordland fylkeskommune:

[Anne Engan Djupvik, rådgiver](#)

[Kirsten Hasvoll, leder for tilflyttingsprosjektet](#)

[Katharina Hanssen Rådgiver/prosjektmedarbeider tilflyttingsprosjektet](#)

Karrieresenter Ofoten, ansvarlig for oppdatering og vedlikehold

Telefon: 415 32 432

E-post: karrieresenter.ofoten@nfk.no

Siste versjon av guiden vil ligge på Karriere Nordland:

<http://www.karrierenordland.no/artikkel.aspx?MId1=1240&AId=11926>

Vedlegg

Vedlegg 1 Samarbeidsavtale om felles mål i arbeidsmarkeds- og utdanningspolitikken

Delavtale 3

Samarbeid om minoritetsspråklige

Bakgrunn for avtalen

- Avtale mellom Arbeids- og Inkluderingsdepartementet og Kommunenes Sentralforbund, 02.05. 2007 om styrket samarbeid mellom Arbeids- og velferdsetaten og utdanningsmyndighetene i fylkekommuner og kommuner
- Nasjonal samarbeidsavtale mellom Arbeids- og velferdsdirektoratet og Integrerings- og mangfoldsdirektoratet datert 10.01.2008
- Nasjonal samarbeidsavtale mellom Avdir og IMDI inngått våren 2008
- Fylkesplan for Nordland 2013 - 2020 med årlig handlingsplan/utviklingsprogram Nordland (UPN)
- Tidligere samarbeidsavtale, delavtale 3: Samarbeid om minoritetsspråklige - mellom Nordland fylkeskommune, NAV og KS (31.12.2009)
- Tidligere regional samarbeidsavtale mellom IMDI Nord og NAV Nordland (07.11.08).

Formål

Formål med avtalen er å bidra til å skape et inkluderende samfunn, et inkluderende arbeidsliv og et velfungerende arbeidsmarked. Det er videre et mål å stimulere til økt tilflytting til Nordland.

Mål

- Iverksette målrettede og helhetlige kvalifiseringsløp for innvandrere - inkludert sikre god karriereveiledning
- Ivareta utsatte gruppers behov og bekjempe fattigdom, bl. a ved å stimulere til utdanning, arbeid og deltakelse i samfunnslivet
- Gi flere minoritetsspråklige muligheten til å få verdsatt sin realkompetanse samt videreutvikle sin kompetanse og muligheter til å ta i bruk tilbud som arbeidslivet byr på.
- Legge til rette for grunnleggende språkopplæring for alle innvandrere

Avtalen omfatter disse partene

- NAV Nordland
- Nordland fylkeskommune
- Integrerings- og mangfoldsdirektoratet region Nord (IMDI Nord)
- KS Nordland

Partenes felles forpliktelser

- Løpende samarbeide om tiltak som har betydning for å nå målsettingene i avtalen.
- Holde hverandre orientert om egne hovedmålsettinger og prioriteringer ut fra årlige tildelingsbrev/mål og fylkeskommunale vedtak/føringer.
- Løpende informere hverandre om endringer på områder som har betydning for samarbeidet.
- Vurdere hensiktsmessig bruk av felles tilskuddsmidler - jf tilskuddforvaltningen.
- Navngi en kontaktperson for avtalen og forplikte seg til å holde hverandre oppdatert om endringer av denne. Kontaktpersonene møtes en gang i kvartalet. Ha oversikter over personer som er involvert i arbeidet og som skal ha aktuell informasjon.
- Gjensidig informasjonsutveksling om aktuelle kurs, konferanser og andre tilbud.

NAV Nordland skal:

- Sende månedlig informasjon vedrørende utviklingen på arbeidsmarkedet til IMDi Nord, KS og Nordland fylkeskommune - jf månedlige pressemeldinger.
- Videreformidle Nyhetsbrev fra NAV Nordland til samarbeidspartene.
- Invitere IMDi Nord, KS og Nordland fylkeskommune til relevante nettverksmøter (f.eks. TO ledermøter, NAV -ledermøter).
- Spre informasjon til minoritetsspråklige om opplæringstilbud som finnes
- Spre informasjon om egne og andres kurs/opplæringstiltak.
- I samarbeid med karriere sentrene sørge for opplæring av egne ansatte om rettigheter innen videregående opplæring, ulike tilbud for minoritetsspråklige

IMDi Nord skal:

- Formidle aktuelle statistikker - jf for eksempel oversikter på befolkningsutvikling, deltakere introduksjonsordningen.
- Invitere NAV Nordland, KS og Nordland fylkeskommune til relevante seminarer, konferanser og interkommunale møter hvor integrering er tema
- Ta initiativ til minst ett møte i året, hvor avtalepartenes ledere og kontaktpersoner deltar.
- Ta initiativ til møter mellom partenes kontaktpersoner ved behov, minimum en gang i kvartalet.

Nordland fylkeskommune skal:

- Aktivt bidra til at den kompetanse og erfaring NAV Nordland , KS og IMDi besitter, tas i bruk i tilflyttingsprosjektet og i arbeidet med regional planstrategi
- Gjennom alle regionale karrieresentre i fylket, tilby karriereveiledning og sørge for at minoritetsspråklige får vurdert og verdsatt sin realkompetanse inn mot videregående opplæring. Gi veiledning om godkjenning av kompetanse inn mot høyere utdanning.
- Bidra til å utvikle og ta i bruk metoder for god språkopplæring, og aktivt spre denne kompetansen i fylket.
- Utvikle relevante og fleksible opplæringstilbud, gjennom bl.a Nettskolen i Nordland.
- Bidra med informasjon til saksbehandlere i NAV om rettigheter for minoritetsspråklige etter Opplæringsloven og om tilbud videregående opplæring for minoritetsspråklige.

KS skal:

- Bidra til å ta i bruk metoder for god norskopplæring, og spre denne kompetansen i kommunene.
- Bidra til å spre informasjon om opplæring til minoritetsspråklige, herunder grunnskoleopplæring til sine medlemskommuner.
- Invitere de andre partene med i aktuelle konferanser som KS arrangerer i Nordland.
- Videreføre og oppdatere facebookside om tilflytting.

Økonomi

Samarbeidet bygger på at partene dekker kostnader ut fra ansvarsområder slik de er fastsatt i regelverk og rammer for hvert område. Partene skal bidra til at forvaltning av ulike tilskuddsmidler blir sett i sammenheng, slik at en best mulig utnyttelse sikres.

Evaluerings

Mot slutten av året skal partene evaluere samarbeidet og eventuelt vurdere innholdet av avtalen. Evalueringen skal bygge på en rapport fra partene. Hensikten med evalueringen er å forbedre og videreutvikle samarbeidet slik at det oppleves verdifullt for begge parter. IMDi Nord tar initiativ til dette.

Varighet og oppsigelse

Avtalen trer i kraft 1. mai 2013 og har en varighet fram til 31.12.2015.

Vedlegg 2: Beskrivelse av prosedyrer for søking om autorisasjon for leger med utdanning utenfor EU/EØS

Se også illustrasjon neste side

1. Fylle ut søknad om autorisasjon
[Søknadskjema](#)
2. Fylle ut søknad om verifisering som omfatter følgende skjemaer:
 - a. Eics application for primary source verification of medical credentials
(selve søknaden om verifisering)
 - b. Affidavit
(Erklæring, bekreftelse på identitet)
Dette må dokumenteres med bilde og stempel og underskrift av Notarius Publicus. Dette kan være hos tingretten.
 - c. Authorization for release of information, documents and records
(Fullmakt for å hente ut dokumentasjon fra aktuelle universitet.)
 - d. Eics application fee payment sheet
Skjema for betalingsmåte som gir EICS fullmakt å trekke kostnad for verifisering fra oppgitt kontonr.
[Søknadskjema](#)

De fleste leger med utdanning utenfor EØS området må gjennom følgende kurs:

1. **Norsk** (se opptakskravene nedenfor under Fagspråkkurs)
2. **Fagspråkkurs** [Universitetet i Oslo](#)

Opptakskrav:

Eksamen fra universitetenes norskkurs trinn 3 med karakteren B i muntlig og skriftlig, eller Norsk Språktest høyere nivå med 500 poeng i muntlig og skriftlig. Kandidater med vedtak fra Statens autorisasjonskontor for helsepersonell (SAK) om å gjennomføre tilleggskurs vil ha fortrinnsrett.

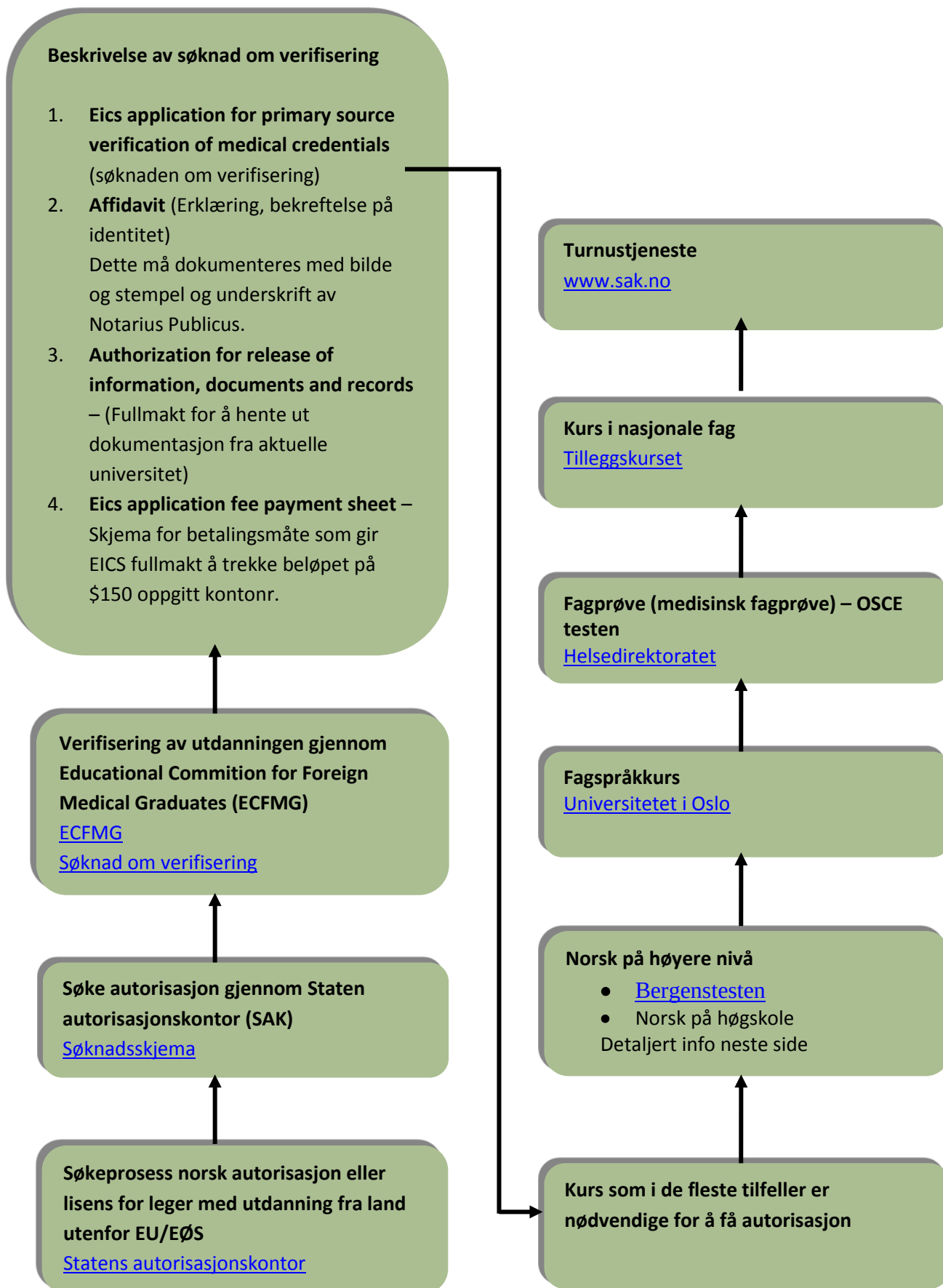
3. **Fagprøve (medisinsk fagprøve) – OSCE** <http://helsedirektoratet.no/Om/nyheter/Sider/medisinsk-fagprove-9-mai-2012.aspx>
[Søknadskjema 2013](#)

Kandidater med eksamen fra land utenfor EU/EØS-området og med utenlandsk morsmål må også ha gjennomført kurs i norsk språk og kommunikasjon for utenlandske leger (fagspråkkurs) før OSCE-testen kan avlegges.

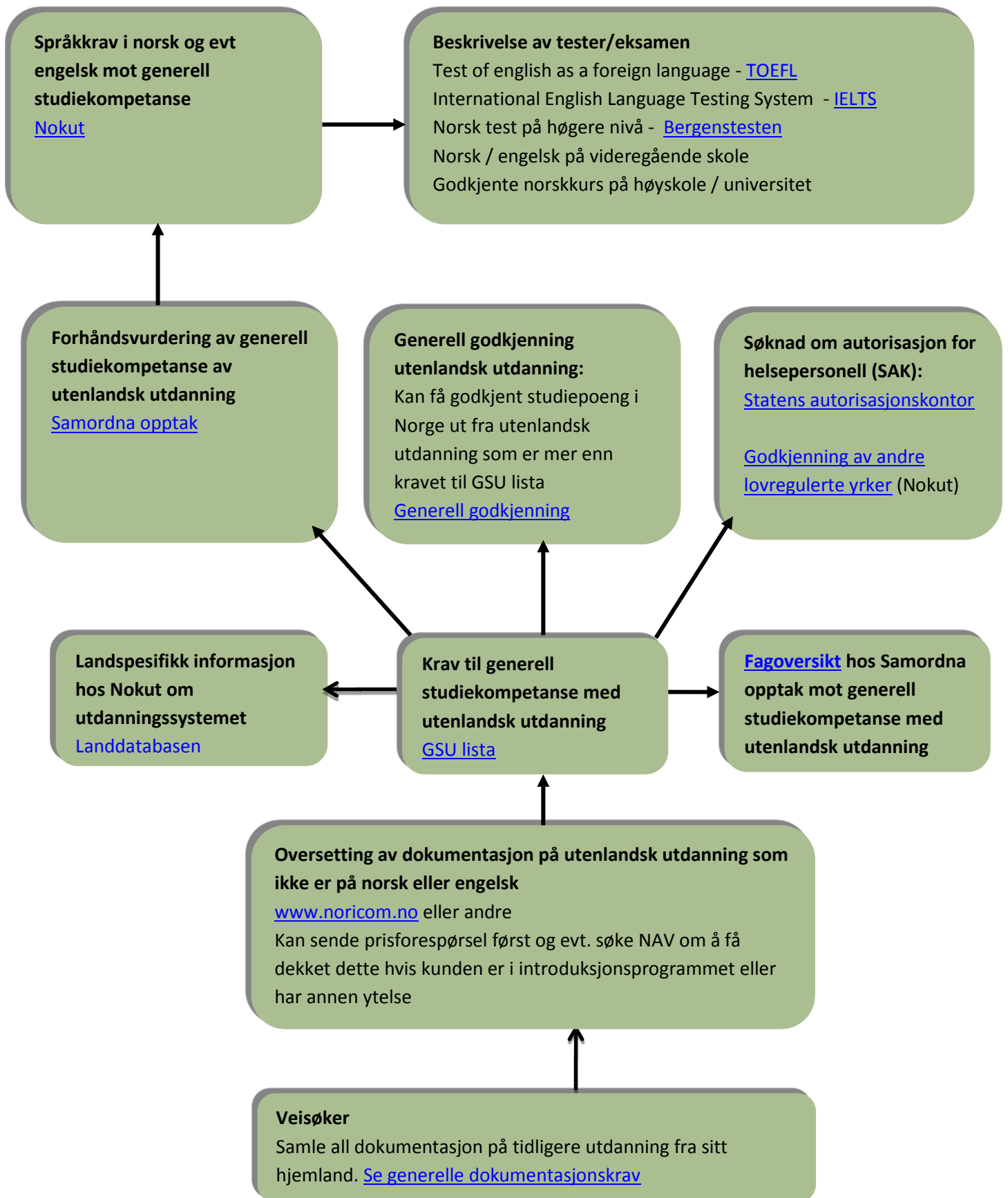
4. **Kurs i Nasjonale fag**
Man må regne med at tilsvarende språkkurs som til fagprøven vil bli stilt også for opptak her.
www.tilleggskurset.no
Nærmere info om kurset vil komme på:
5. **Fullføre norsk turnustjeneste**
www.sak.no

Informasjon om kursavgift ligger på de ulike nettsider.

Illustrasjon av prosedyrer for søking om autorisasjon for leger med utdanning utenfor EU/EØS

Vedlegg 3: Prosedyre for kartlegging av utenlandsk utdanning mot generell studiekompetanse og høyere utdanning

Vedlegg 4

Strukturen i det norske skolesystemet

Utdanningssystemet i Norge 2011

